

V pátém čísle bulletinu v roce 2019 přinášíme bližší informace z dění v ČAPV (např. oceněné publikace a postery), informace o konferencích, aktuálních číslech časopisů, nových knihách a výzvy pro autory.

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Dění v asociaci

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
od vydání posledního bulletinu se udála celá řada věcí a některé z nich byly významné i pro naši asociaci. První z nich se odehrála na počátku září, kdy jsme se při konferenci ECER v Hamburku mohli mimo jiné setkat i jako členové ČAPV v rámci Meet & Greet a možná tak vznikla nová platforma pro osobní komunikaci.

Z pohledu naší asociace se poté v Liberci odehrála klíčová událost, kde se díky velkému nasazení organizačního týmu vedeného Tomášem Kasperem odehrála XXVII. konference ČAPV reflektující události posledních tří dekád a jejich souvislosti a/nebo dopady na vzdělávání. Zároveň ale tato konference znamenala v jistém slova smyslu nový začátek, například na členské schůzi bylo rozhodnuto, že do budoucna nebudeme vydávat tištěné sborníky, ale pouze elektronické sborníky. Dovolte mi na tomto místě ještě jednou poděkovat všem kolegům z Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL za vytvoření platformy pro naše setkávání. V tradici a v odvaze zavádět změny v organizování výročních konferencí budou dále pokračovat kolegové ze Severní Moravy, za které nás na stránkách tohoto bulletinu pozve Iva Červinková do Ostravy.

V pořadí třetí (last but not least) událostí, kterou si dovoluji vyzdvihnout, byla realizace dvou letních metodologických škol, které se uskutečnily v září v Praze. Oba cykly byly velmi úspěšné (jak ukazují výsledky evaluace) a ČAPV bude nadále podporovat pořádání seminářů a škol rozvíjející vědecko-výzkumné kompetence nejen našich členů, jak se rovněž dozvíte na stránkách tohoto bulletinu.

Odehrála se i celá řada dalších událostí: vznikly kvalitní publikace, zahájily se přípravy na celé spektrum výzkumných aktivit, jak se dále přesvědčíte v pátém čísle bulletinu. Závěrem mi dovoluji nám všem popřát pohodový a inspirující akademický rok.

Jana Poláchová Vašátková

2. Oceněné publikace (2019)

Česká asociace pedagogického výzkumu upozorňuje na publikace členů ČAPV, které vynikají kvalitou výzkumné práce a její prezentace, popřípadě otevírají nová výzkumná témata nebo přinášejí metodologické inovace. Proto od roku 2012 uděluje jednou ročně při příležitosti

výroční konference Cenu ČAPV za významnou publikaci. V porotě, rozhodující o cenách, zasedli následující kolegové a kolegyně: Jiří Mareš (LFHK UK, Hradec Králové), Petr Najvar (PdF MUNI, Brno), Jana Poláchová Vašátková (FF UP, Olomouc), Petr Urbánek (TUL, Liberec) a Adriana Wiegerová (FHS UTB, Zlín). Tajemníkem soutěže a poroty byl Martin Chvál.

V roce 2019 byla v Liberci udělena následující ocenění:

V kategorii Cizojazyčná publikace byla udělena cena za text:

- Straková, J., Simonová, J., & Greger, D. (2018). Improving mathematics results: does teachers' academic optimism matter? A study of lower secondary schools. *School Effectiveness and School Improvement*, 29(3), 446–463.

V kategorii Recenzovaný časopisecký článek byla udělena cena za text:

- Mareš, J. (2018). Odpor učitelů vůči změnám ve škole a ve školství. *Pedagogika*, 68(2), 173–200.

V Juniorské kategorii ocenění získal článek:

- Picková, H. (2017). Proč moje děti nechodí do mateřské školy. Přístup rodičů, jejichž rozhodování neomezuje socioekonomické znevýhodnění. *Orbis scholae*, 17(1), 51–69.

V kategorii Monografie nebo jiná neperiodická publikace (v libovolném jazyce) získala ocenění publikace:

- Voňková, H. (2017). *Metoda ukotvujících vinět a její využití v pedagogickém výzkumu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.

Všem oceněným gratulujeme, členům poroty děkujeme za posouzení všech nominovaných textů (v každé kategorii bylo nominováno pět až sedm publikací).

Za výbor ČAPV

Martin Chvál

3. Oceněné postery z konference ČAPV (2019)

Na konferenci ČAPV v Liberci byly hodnoceny posterové příspěvky komisí ve složení: Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D. (PdF ZČU Plzeň), Ing. Stanislav Michek, Ph.D. (PdF UHK Hradec Králové; člen předsednictva ČAPV), PhDr. Kateřina Bartošová, Ph.D. (PdF MU Brno), PhDr. Magda Nišpanská, Ph.D. (TU Liberec) a PaedDr. Jitka Jursová, Ph.D. (TU Liberec). Výhercům blahopřejeme a přejeme další úspěchy v práci.

Pořadí oceněných posterů:

1. Jana Mužíková: Hodnocení ústního projevu žáků v anglickém jazyce na obchodní akademii.
2. Silvie Svobodová: Proměnné ovlivňující environmentální gramotnost žáků 2. stupně ZŠ v České republice.
3. Tereza Hladíková: Obraz učitele v současném českém denním tisku.

Za výbor ČAPV
Stanislav Michek

4. Zpráva z jednání výboru ČAPV

Dne 15. 10. 2019 proběhla schůze výboru ČAPV prostřednictvím SKYPE konference. Projednány byly následující body:

1. Diskuse k úkolům vyplývajícím z členské schůze z 12. 9. 2019 uskutečněné v Liberci.
2. Diskuse k tvorbě dotazníkového šetření na zjištění zájmu o tematické sítě mezi členy ČAPV.
3. Informace o dotazování se výzkumníků z jiných vědních oborů na činnost ČAPV.
4. Diskuse k pořádání letní školy/semináře podpořeného EERA.
5. Informace k archivaci sborníků ČAPV.
6. Diskuse k organizaci XXVIII. konference ČAPV v Ostravě v září 2020.

Za výbor ČAPV Stanislav Michek

5. Zjištění zájmu o tematické sítě ČAPV

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
v první polovině listopadu Vás výbor ČAPV emailem osloví s dotazníkovým šetřením zjišťujícím Váš zájem o ustanovení a zapojení se do činnosti tematických sítí ČAPV. Síť by měla ustanovit skupina výzkumníků z různých pracovišť, kteří se věnují společnému, dostatečně širokému výzkumnému tématu a chtějí na něm stabilně spolupracovat i mimo konference ČAPV a přispívat tak svojí činností k soudobému vědeckému poznání. Inspirací pro fungování sítí jsou současné EERA networks.

Za výbor ČAPV

Stanislav Michek

6. Vítejme novou členku ČAPV

PhDr. Jitka Slaná Reissmannová, Ph.D., Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné výchovy a výchovy ke zdraví. Obor: didaktika výchovy ke zdraví. Odborné zaměření: kurikulum a didaktika výchovy ke zdraví, zdravotní gramotnost.

7. Pozvánka na konferenci ČAPV 2020

Vážení členové ČAPV,
Centrum pedagogického výzkumu a Katedra pedagogiky a andragogiky Pedagogické fakulty Ostravské univerzity si Vás dovoluji srdečně pozvat na XXVIII. výroční konferenci České asociace pedagogického výzkumu. Konference se bude konat ve dnech 16. – 18. září 2020 v Ostravě, pod záštitou rektora Ostravské univerzity, prof. MUDr. J. Laty, CSc., a děkana Pedagogické fakulty OU, doc. Mgr. T. Jarmary, Ph.D.

Hlavním tématem konference budou otázky spojené s podporou učení žáků, studentů, dětí i dospělých v situacích formálního i informálního vzdělávání v kontextu probíhajících změn ve výuce i v širším sociálním prostředí. Podrobnější informace o plenárních vystoupeních, zaměření sekcí a metodologických seminářů budou postupně zveřejňovány na webových stránkách asociace i konference.

Těšíme se na setkání v Ostravě!
Za organizační tým Iva Červenková

8. Seminář práce v R

Seminář práce v R (R commander a R Studio) spoluorganizovaný Institutem sociologických studií FSV UK a Českou sociologickou společností. Záštitu převzaly: Česká asociace pedagogického výzkumu a Česká společnost pro politické vědy.

Pracujete s daty z kvantitativních šetření. Slyšeli jste o R, ale bojíte se ho? Připadá vám práce s R obtížná? Chcete se naučit pracovat s R? Pak právě pro vás je určen seminář, který by měl zodpovědět všechny výše uvedené otázky a díky kterému byste měli hladce zvládnout počáteční kroky při práci v R. Po jeho absolvování budete mít na výběr, zda užívat platformu, která nevyžaduje psaní příkazů (R commander), nebo zda užívat bohatosti příkazů a knihoven R skrze R Studio. Průvodci vám budou učitelé analýzy sociálněvědních dat z FSV UK.

Detailní program a odkaz na přihlašovací formulář naleznete na:

<https://iss.fsv.cuni.cz/studium/metodologie>. Počet míst je omezen (maximálně 20 účastníků).

Cílová skupina: zejména Ph.D. studenti a akademičtí pracovníci z oblasti sociálních věd.

Předpokládaný termín: 28.–29. 11. 2019, každý den 9–16 h.

Za organizátory Petr Soukup, FSV UK

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- 10. oborovědidaktická konference tentokrát věnovaná oborovým didaktikám v preprimárním a primárním vzdělávání se koná 19. prosince 2019 na PdF MUNI v Brně: <http://didacticaviva.ped.muni.cz/konference/podzim-201915>.
- Doktorandská konference "Výzvy pro učitele v 21. století" se koná 6.–7. 11. 2019 na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a která je již tradičně určena studentům doktorských studijních programů. Přihlašování zdarma do 1. 11. 2019: www.scup.cz
- Český výbor Světové organizace pro předškolní výchovu (OMEP) zve na konferenci „Děti – cizinci v české mateřské škole a jejich podpora“, která se koná 12. 11. 2019 v Brně na Pedagogické fakultě: www.omep.cz/konference

2. Konference a workshopy v zahraničí

- Konference EAPRIL 2019 se koná v Tartu v Estonsku 27.–29. 11. 2019: <https://eapril.org/>
- XIX. ročník česko-slovenské konference Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku (QAK) se koná v Bratislavě 27.–28. 1. 2020. Přihlašování abstraktů je do 15. 11. 2019: <http://qak.upol.cz/>
- Konference AERA 2020 se koná 17.–21. 4. 2020 v San Franciscu. Přihlašování je ukončeno: <https://www.aera.net/Events-Meetings/Annual-Meeting>
- Letní škola EERA 2020 se koná 22. – 26. 6. 2020 na Univerzitě Jyväskylä ve Finsku. Téma EERSS 2020 je "Beyond the Basics in Educational Research Methodology: Research ethics in educational research". Přihlašování do 31. 1. 2020: <https://eera-ecer.de/season-schools/eera-summer-school-2020/>

- V červnu až září 2020 se konají konference jednotlivých SIG EARLI. Kalendář zde: <https://earli.org/sites/default/files/2019-10/SIG-CON-2020.pdf>
- Konference Language Education for Social Justice v Jyväskylä se koná 1.–3.7. 2020. Přihlašování: <https://www.jyu.fi/en/congress/applied-summer-school/language-education-and-social-justice>
- European Conference on Educational Research (ECER) na téma „Educational Research (Re)connecting Communities“ se koná 25.–28. 8. 2020 v Glasgow (Emerging Researchers' Conference se koná 24.–25. 8. 2020). Přihlašování abstraktů je od 1. 12. 2019 – 31. 1. 2020: <https://eera-ecer.de/ecer-2020-glasgow/>
- Metodologické workshopy GESIS, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften, SRN: <https://www.gesis.org/en/services/events/>.

ČASOPISY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

1. České odborné recenzované časopisy

Studia paedagogica 2/2019 (Scopus)

Risk Patterns and Bounded Agency in Vocational Orientation (Ch. Kamm, A. Gebhardt), A Latent Profile Analysis of Career Competence in German Vocational Schools (S. Ohlemann, K. Driesel-Lange), Career Adaptability of Vocational Education and Training Graduates in the Period of Prospective School-to-Work Transition (P. Hlad'o, B. Lazarová, L. Hloušková), Teachers' Images of the Ideal Student as a Marker for School Culture and Its Role in School Alienation During the Transition from Primary to Secondary Education in Luxembourg (A. Lauren Grecu, T. Hascher, A. Hadjar), Driven To Be a Non-Traditional Student: Measurement of the Academic Motivation Scale with Adult Learners After Their Transition to University (P. Novotný, K. Brücknerová, L. Juhaňák, K. Rozvadská).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

Orbis scholae 3/2018 (Scopus)

Profesní aktérství začínajících učitelů v základních školách (M. Píšová, S. Hanušová), Výuka kvantitativní analýzy dat jako součást metodologie výzkumu v pedagogických studijních programech veřejných vysokých škol v ČR (I. Kočvarová, P. Soukup), Učitelství české základní školy (P. Urbánek) Poradenstvo v podpore profesijného rozvoja pedagogických zborov škôl (I. Pavlov), Vztah ředitele a učitelského sboru ve vybraných evropských státech v kontextu autonomie škol (Z. Svobodová, V. Trojan), Styly vedení školy a sociální klima učitelství (A. Rozkovec, J. Novotná), Mobbing a jeho role ve vnímání klimatu školy učitelství (T. Čech, S. Dobešová Cakirpaloglu, J. Kvintová).

<http://www.orbisscholae.cz/>

Pedagogika 2/2019

Faktory ovlivňující přechod žáků do středoškolských maturitních oborů (J. Straková, J. Simonová, D. Greger), Význam začleňování učiva o technice a praktických činnostech do kurikula základních škol (J. Dostál), Systémy odborného vzdělávání v zahraničí (J. Průcha), Meziškolní mobilita žáků středních škol v České republice (D. Dvořák, J. Vyhnálek), „Už to dál nešlo“ – meziškolní mobilita ve středním odborném vzdělávání zpětným pohledem žáků (P. Hlad'o, K. Šlapalová), Vztah a motivace učitelů odborných předmětů k dalšímu vzdělávání (P. Adamec), Využívání služeb kariérového poradenství žáky středních odborných škol (L. Hloušková).

<https://ojs.cuni.cz/pedagogika>

NOVINKA: Pedagogická orientace 2/2019

Zastánce jako klíčový hráč v eliminaci šikany (J. Kresa), Uvádění začínajících učitelů v mateřských, základních a středních školách pohledem jeho hlavních aktérů (K. Záleská, L. Juhaňák, K. Trnková, M. Šmahelová), Odlišné sociální klima učitelských sborů ZŠ v rozmanitých podmínkách práce školy (J. Jursová, P. Urbánek, M. Váchová), Subjektivní vnímání proměny role ředitele školy a obtížné prvky výkonu této profese v současné době (V. Trojan, Z. Svobodová), Odlišné světy učitelů a rodičů: interakce s rodiči jako zdroj stresu učitele (V. Pavlas Martanová, O. Konůpková).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: E-pedagogium 2/2019

Mezikulturní studie hodnotové orientace a jejího vlivu na formování sebepojetí doktorandů (D. Peng, I. Koribská, Š. Chudý), Děti v romských rodinách (D. Selická), Základy organizace a trendy akademické profesionální hudební výchovy na Ukrajině (O. Matselyukh), O postojích studentů ke skupinovému vyučování v hodinách matematiky (P. Emanovský), Měření vybraných aspektů chování studentů v online kurzech (M. Černý), Tendence hledání prožitku a preference zkušenostního učení (D. Culková, J. Suk).

<https://e-pedagogium.upol.cz>

NOVINKA: Testforum 12/2019

České normativní skóry Beckovy škály depresivity: metaanalýza (J. Gottfried), Reliabilita a konstruktová validita metody Relationship Assessment Scale (N. Kvardová, M. Radimecká, M. Drápalová, J. Širůček).

<http://www.testforum.cz>

Sociální pedagogika 7(1)/2019

Abúzus alkoholu pečujících osob jako rizikový faktor smrti dětí do pěti let: Limity statistických přehledů kriminality (I. Olecká, P. Přecechtěl, H. Skarupská), Změny sebepojetí klientů terapeutických komunit pro drogově závislé prostřednictvím terapie dobrodružstvím (A. Šlachťová, B. Richterová, I. Müller), Social and pedagogical aspects of the development of inclusive education (O. Budnyk, S. Sydoriv).

<http://soced.cz>

NOVINKA: Lifelong Learning 2/2019

Imaginace jako forma učení a prostředek k získávání nových dovedností a zkušeností (V. Kavková), Zmeny v motivačných faktoroch v jazykovej edukácii seniorov (E. Homolová, Z. Vašašová), Etika a plagiátorství. Názory studentů prvního ročníku vysoké školy v České republice (J. Smolík, L. Herbočková, J. Nesiba).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

NOVINKA: Historia scholastica 1/2019

1918 als Epochenschwelle? Analysen zu Reformpädagogik und bürgerlicher Familienerziehung (C. Groppe), „Vom Schwarzen aus“...? Vater Hulstaerts indigenistischer Ansatz im Kongo und sein Zusammenhang mit der Reformpädagogik in Belgien (M. Depaepe, H. Vinck, F. Simon), Wärmendes Stammesfeuer in emotional kalter Zeit – Theoretische Konzepte, Sehnsuchtsorte, gesellschaftliche Impulse in Lebensreform und Pädagogik (E. Skiera), Paul Oestreich (1878–1959) – ein untypisch typischer Reformpädagoge der Weimarer Republik (E. Berner, J. Kurig), Landschulreform und „der Aufstieg unseres Volkes“. Reformpädagogik, Krisendiagnosen und Zukunftsentwürfe abseits vom ‚Roten Wien‘ anhand der Preisschrift des Landschulreformers August Bäunard (W. Göttlicher), The Reform of the Concept of Education and Society in Montenegro between the Two World Wars (V. Zorić), Primary Education in Macedonia in the Period between the Two World Wars

(S. Miovska-spaseva), Private Female Schools between the Two World Wars in Bosnia and Herzegovina (S. Šušnjara), Erziehung und Bildung als Bindeglieder des Sozialen? Zäsuren und Verflechtungen in Debatten über Reorganisationen im Bildungswesen, Militär und in sozialen Bewegungen der Deutschschweiz um 1918 (N. Grube, A. De Vincenti, A. Hoffmann-Ocon), Erziehung zur Gemeinschaft in Deutschland (1900 bis 1945) (J. Oelkers), Christoph Aichner – Brigitte Mazohl (Hg.) Die Thun-Hohenstein'schen Universitätsreformen. Konzeption – Umsetzung – Nachwirkungen. Böhlau Verlag. Wien – Köln – Weimar, 2017. 424 pp. (J. Ugrai).

<http://www.historiascholastica.com>

NOVINKA: Scientia in educatione 10(1)/2019

Proč a jak vyučovat dějiny vědy? (J. Poupová), Hodnotenie v prírodovedných predmetoch v podmienkach slovenského školství (R. Orosová, M. Ganajová, K. Szarka, M. Babinčáková), Vstupní znalosti účastníků geovědních táborů zjišťované asociační technikou (M. Pražáková, L. Pavlasová), Hodnocení badatelského přístupu v biologii z pohledu učitelů a žáků gymnázií (S. Radvanová, V. Čížková, P. Martínková), Žákovské koncepty trojúhelníku a obdélníku na začátku druhého stupně vzdělávání (J. Robová, V. Moravcová, Z. Halas, J. Hromadová), Pohled žáků vybraných základních škol a gymnázií na hodnocení při hodinách přírodopisu a biologie s akcentem na formativní hodnocení (L. Rokos, J. Lišková, L. Váchová, M. Cihlářová, M. Chadová, J. Strapková).

<https://ojs.cuni.cz/scied>

NOVINKA: Journal of Technology and Information Education 1/2019

Dual education in Slovakia under new conditions (D. Zmeková, D. Lukáčová), Digital competence through two courses at the Faculty of Arts: The empirical study (M. Černý), Activities and popularization activities in the field of technical education in the context of high schools (age 15) selection (J. Honzíková, J. Fadrhonc), Female student achievement using edmodo in the eleventh-grade economic geography curriculum in Oman (A. Al-Rabaani, F. Al-Wahaib), Innovative approaches in the diagnosis of the pupil's learning style (Z. Krišová, J. Lavrinčík).

<http://jtie.upol.cz>

NOVINKA: Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science 12(3)/2019 (Scopus)

Encourage them to Learn: Case Study of Fictitious Product and Virtual Market in Marketing Communications Degree Course (V. Švec, R. Selby), Affective Variables and Motivation as Predictors of Proficiency in English as a Foreign Language (M. Cocca, A. Cocca), Assessment of Knowledge Sharing Determinants in The Nigeria Universities Using Analytic Network Process (O. Gbenga Oyenuka, S. Olanrewaju Adebisi, D. Omolade Mustapha, B. Oluwadamilola Abimbola).

<https://www.eriesjournal.com/index.php/eries/issue/view/38>

2. České odborné časopisy popularizující pedagogický výzkum

Komenský 143(2) / prosinec 2018

Z výzkumu: Finanční gramotnost ve výzkumu a v českých vzdělávacích dokumentech (K. Ševčík), Jak zvládat třídu a dobře vyučovat? (K. Lojdová).

<http://www.ped.muni.cz/komensky/>

3. Slovenské odborné recenzované časopisy

Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava 10(1)/2019 (Scopus)

Voices heard and lessons learnt: Exploring multiple knowledges and local participation in a community-based integrated early childhood development project in rural South Africa (J. Murray, N. Rudolph), Remaking, reweaving and indigenizing curriculum: Lessons from an American Samoa Head Start program (A. Henward, M. Tauaa, R. Turituri), Rebo nyunda: Is it decolonising early childhood education in Bandung, Indonesia? (H. Yulindrasari, H. Djoehaeni), Negotiating local and glocal discourse in kindergarten: Stories from Indonesia (V. Adriany).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

Acta Educationis Generalis 2/2019

Developing Students' Language Competence and Essential 21st Century Skills for Future Employability: The Case of Latvia and Lithuania (I. Luka, I. Seniut), Moral Reciprocity, Ethics of Appropriation of Indigenous Medicinal Plant Knowledge and Associated Biopiracy (O. Agbor Ambang, S. Alloggio, R. Tandlich), Comparison of Teachers' Opinions on Inspections (J. Bajtoš), Philosophical, Aesthetic, Psychological and Pedagogical Aspects (I. Bús), The Role of Resilience in Coping with Negative Parental Behaviour (S. Barnová, V. Tamášová, S. Krásna).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk 10(4)/2019

Theoretical basis of individual (home) education in Slovakia, the Czech Republic and Poland (I. Rochovská, P. Mazur), The use of digital teaching aids in primary education with emphasis on students from socially disadvantaged backgrounds (M. Porubčinová), Teacher assistant from the perspective of adult education (V. Hájková, L. Květoňová, Z. Němec, I. Strnadová), Educational environment and climate for student education in non-medical study programs – pilot project (L. Lizáková, Z. Novotná, R. Novotný).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

Psychológia a patopsychológia dieťaťa 1/2019

Pripravenosť na školu: čo? kto? ako? (J. Ferjenčík), Využitie kaufmanovej hodnotiacej batérie ABC pri diagnostike detí s rôznym typom diagnóz (B. Kundrátová), Storytelling vo výučbe psychológie pre budúcich učiteľov (L. Sokolová), Význam deliberácie pre rozvoj spôsobilostí sebaobhajovania žiakov s mentálnym postihnutím v prostredí inkluzívnej školy (M. Bartušová), Skúsenosti matiek s výchovou detí s ADHD – fenomenologická analýza (M. Búranová, J. Vindišová).

<https://vudpap.sk/x/cinnosti-vudpap/informacna-a-edicna-cinnost/casopisy-vudpap/papd/>

4. Časopis partnerské Evropské asociace pedagogického výzkumu

NOVINKA: European Educational Research Journal (EERJ), 18(5)/2019 (WoS)

Educational research, culturally distinctive epistemologies and the decline of truth (K. Horsthemke), 'Rigour', 'discipline' and the 'systematic': The cultural construction of educational research identities? (E. Keiner), Disciplining thought: Between ideology and anything goes (P. Standish), Mapping: Coming to grips with educational landscapes (T. Kvernbekk, H. Jarning), Understanding Ukrainian pedagogical sciences through textbook analysis of four 'Pedagogy' textbooks (O. Fim'yar, I. Kushnir, Mariia Vitruk), 'Rigorous' and 'systematic' for what? A critical re-examination of educational research and its material

existence beginning from the Italian situation (M. Conte), Shifting epistemologies for discipline and rigor in educational research: Challenges and opportunities from digital humanities (K. Priem, L. Fendler), How to characterize research and scholarship that matters for the educational field? (P. Smeyers).

<https://journals.sagepub.com/home/eer>

MONOGRAFIE – SBORNÍKY – KNIHY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

Hutyrová, M. (2019). *Děti a problémy v chování*. Praha: Portál.

V publikaci se prolínají pohledy odborníků různých profesí (od etopedů, psychologů, sociálních pracovníků až po psychiatry a právníky) na problematiku rozličných příčin, projevů a důsledků rizikového a problémového chování, ADHD i tzv. poruch chování. Kniha je obohacena řadou kazuistik a příkladů z praxe, které napomohou porozumění problémovému chování.

Sieglová, D. (2019). *Konec školní nudy*. Praha: Grada.

Učitelé všech úrovní vzdělávání i oborů získávají v této knize nástroj, pomocí kterého aktivně zapojí své žáky a studenty do vyučování, a to prostřednictvím interaktivních technik a na ně navazujících metod zaměřených na rozvoj klíčových dovedností. Jedná se například o metody brainstormingové a evokační, kognitivní a vizualizační, kinestetické, komunikační, dramatizační a kompoziční. Cílem knihy je podpořit pedagogickou praxi v současné době globalizace, informačního boomu a sociálních médií, kdy dosavadní metody výuky pozbývají na účinnosti. Každá metoda obsahuje krátký popis a účel, postup při realizaci a doporučení, jak ji prezentovat studentům. Na to navazují odkazy propojující danou techniku s dalšími kapitolami napříč knihy. To umožní pedagogům zkonstruovat lekci od začátku do konce, včetně volby vhodné interaktivní formy práce pro vybranou metodu. Kniha také nabízí ukázkové lekce a přehled kombinace interaktivních technik a výukových metod v souborné tabulce. Veškeré techniky a metody obsažené v publikaci jsou výsledkem mnohaleté praxe autorky na všech úrovních vzdělávání i v rámci bohatého spektra výukových situací.

VÝZVY PRO AUTORY

Pedagogika: 2020

Téma: Changes of pre-primary and primary education

Editoři: Radka Wildová, Jana Stará

Monothematic issue of Pedagogika journal in English language will be devoted to deeper investigation of key questions connected to primary and pre-primary education across particular educational systems. Theoretical, review and research papers on pre-primary and primary education in the context of changing society and social and cultural specifics of particular areas of the world are welcome. Suitable are papers focused on research of curriculum, reality of pre-primary and primary education, investigation of needs, expectations and beliefs of individual participants – children, parents, teachers, prospective teachers, headmasters, statutory authority etc.

The aim is to enrich theory of pre-primary and primary education with attention paid to the perspective of globalized world, culture specifics of its parts and changes of population of children.

Pre-primary and primary education represent fundamental pillars of educational systems and their quality is to a large extent basis for successful lifelong education. Together with the changing society, its demands and expectations new questions to which answers need to be searched arise. Traditions, cultural specifics and historical experience are being reinvestigated in relation to new demands such as e.g. inclusive education, cultural diversity, development of communication technologies and its role in school as well as family environment, change of traditional family functioning, rise in populism.

Chosen key areas possibly covered by the monothematic issue:

1. Changes of population of children and its reflection in pre-primary and primary education curriculum.
2. Changes of the role of school (pre-primary and primary) with regard to changes of family lifestyle and changes in society.
3. Reflection of current changes of pre-primary and primary education.

Editors: Radka Wildová, Jana Stará

Important dates and information:

- By 31st January 2020: Submit annotations in English of maximum 2 pages (3,600 characters) labelled "Monočíslo AJ" or "English monothematic issue" to the email address pedagogika@pedf.cuni.cz. The annotation is to include the following: the author(s), title of the paper, type of paper – theoretical, historical, review, methodological or research paper, its aims and content, and its presumed size.
- By 28th February 2020: Annotations will be reviewed and the authors will be notified about further proceedings.
- By 30th April 2020: Papers based on the accepted annotations will be submitted.
- Subsequently, papers will be submitted for standard peer review after which authors will be notified and prospective adjustments to the texts will be required by 30th June 2020.

Pedagogika: 2020

Téma: Neformální vzdělávání

Editoři: Iva Vachková, Jiří Kohout

V posledních letech stále větší roli v životě dětí a mládeže hraje neformální vzdělávání. Avšak jeho možnosti, zásady a šíře nejsou dosud zcela uspokojivě zmapovány. Záměrem monotematického čísla *Pedagogiky* je ukázat na rozmanité možnosti současného neformálního vzdělávání i jeho podoby a napomoci popsání jeho nejrůznějších forem.

Monotematické číslo nabízí prostor pro prezentaci nejrůznějších podob neformálního vzdělávání v českém prostředí z různých úhlů pohledu. Neformální vzdělávání přitom rámcově chápeme ve smyslu definice neformálního učení uvedené v úředním věstníku Evropské unie v rámci Doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení [1]. Naopak do neformálního vzdělávání pro účely tohoto čísla nezahrnujeme tzv. stínové vzdělávání, jemuž je v současné době věnována patřičná pozornost v českých pedagogických časopisech (např. *Orbis Scholae*). Případná témata studií vhodných pro toto monotematické číslo mohou zahrnovat například:

- strukturované elektronické učení;
- přínos science center, muzeí apod. ke vzdělávání a možnosti jejich spolupráce s institucemi formálního vzdělávání (příklady dobré praxe);
- profesní kvalifikace v oblasti neformálního vzdělávání a problematika uznávání

- neformálního vzdělávání;
- zájmové vzdělávání, jeho legislativní ukotvení a možnosti rozvoje;
- neformální (resp. zájmové) vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných;
- otevřené vzdělávací zdroje v neformálním vzdělávání;
- přínos neformálního vzdělávání v oblastech didaktické transformace učiva a tzv. dynamických míst kurikula;
- neformální vzdělávání dospělých a podnikové vzdělávání;
- role nevládních neziskových organizací v neformálním vzdělávání.

Připravované číslo by mělo pomoci zodpovědět, jaká jsou specifika neformálního vzdělávání (jeho výhody a nevýhody), jakých forem současné neformální vzdělávání nabývá, jaké cíle plní a co vše je jeho obsahem. Snahou je také přispět k možné klasifikaci forem neformálního vzdělávání a k jeho přesnějšímu vymezení. Pozornost by měla být věnována rovněž vzájemnému vztahu formálního a neformálního vzdělávání a roli neformálního vzdělávání v přípravě budoucích učitelů.

Očekáváme studie teoretické, přehledové, empirické, analytické, ale i metodologické, z nejrůznějších oblastí tohoto typu vzdělávání. Mohou se týkat neformálního vzdělávání dětí a mládeže i dospělých. Příspěvky týkající se výzkumu v této oblasti jsou vítány.

Garanty monotematického čísla jsou Mgr. et MgA. Iva Vachková, Ph.D., a Mgr. Jiří Kohout, Ph.D.

Časový plán přípravy monotematického čísla:

- Do 31. 1. 2020 zasílejte abstrakty v rozsahu max. 2 stran (3600 znaků) na adresu pedagogika@pedf.cuni.cz s poznámkou „Monočíslo“. V abstraktu, prosím, uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ (teoretická, přehledová, metodologická, výzkumná studie), předpokládaný rozsah, cíl a obsah příspěvku.
- Do 28. 2. 2020 budou abstrakty posouzeny a autoři obdrží vyrozumění o dalším postupu.
- Do 30. 4. 2020 budou odevzdány studie vycházející z akceptovaných abstraktů. Následně studie projdou standardním recenzním řízením a autoři budou požádáni o případné úpravy textů do 30. 6. 2020.

Monotematické číslo vyjde na podzim 2020.

Studia paedagogika: 25(4), 2020

Téma: Non-Traditional Students in Tertiary Education

Editoři: Petr Novotný, Milada Rabušicová, Maria Slowey

The theme of the forthcoming issue of *Studia paedagogica* is Non-Traditional Students in Tertiary Education.

The number of students not reflecting the 'standard' profile of students in tertiary education has been steadily increasing in many countries. Often referred to as 'non-traditional' students, for purposes of international comparison, Schuetze and Slowey (2002) identify three distinguishing criteria: educational biography, mode of study and entry routes.

However, the criteria do not have to be connected only to the educational system, but also to the life and career of an individual. Within this context, an interrupted or discontinued educational biography can be a key issue. Some people may have acquired knowledge and skills from important 'out-of-study' experiences prior to deciding to return to the tertiary educational system on a part- time or full- time basis (for example from parenthood,

employment, volunteer work or travelling). Here, the notion of 'postponed studies' offers one conceptual approach to interpreting such discontinuation of the educational biography (Souto-Otero & Whitworth, 2017).

Nevertheless, the term 'non-traditional students' can have many other meanings. It can refer to groups of students who come to universities from disadvantaged social-economic conditions (lower socio-economic status, minority ethnic), who suffer from a long-term health handicap, or who are threatened by study failure for some reason (Gilardi & Guglielmetti, 2011; Read, Archer, & Leathwood, 2003; Leathwood & O'Connell, 2003). In connection with non-traditional studies, women (Leathwood & O'Connell, 2003) in traditionally male fields and vice versa are often mentioned as well.

Non-traditional students can also be determined by age – most often on the basis that they may be, for example, older than 25 years of age when they enter tertiary education (for example Jinkens, 2009). Age is, of course, also connected with other socio-economic factors, such as financial independence, employment, care for dependent family members or a variety of other social roles (Daiva, 2017). Other denotations of non-traditional student include mature students or life-long learners (Schuetze, 2014).

As Schuetze (2014) further states, non-traditional students no longer represent a marginal group; on the contrary, we can speak of an 'adultification' of tertiary education[2]. Within this meaning, non-traditional students become typical bringers of changes in life and educational biographies, which tend to be losing the traditional form, characterized by the linearity of transfers between the phases of education, work and family and retirement. Tertiary education institutions are challenged to become more responsive to the needs of increasingly diverse groups of learners and adult and other non-traditional students might potentially act as forces for change and reform in teaching and learning, the curriculum and research.

The uniqueness of this group of students in the tertiary education system is clear and their potential to affect this system has important implications for research, policy and practice. Their position can be viewed from the individual level of their life and educational biography, but also from the institutional and social level of tertiary education. The proposed monothematic issue of this journal shall be focused on these and related topics. For example, theoretical and empirical works can be inspired by these sets of questions:

- How can non-traditional students be understood in different tertiary systems? What are their specifics in comparison to the 'traditional students'?
- How do non-traditional students study? How do they choose their studies? With which motivations do they enter their studies and what obstacles do they have to overcome? What is their study behaviour and way of learning?
- In what manner does the presence of non-traditional students in tertiary education transform/affect the institutions from the standpoint of management, forms, modes of studies and the offered programmes?
- Which types of tertiary education institutions are more open to non-traditional students? Do these institutions tend to be private? Are these programme-specific institutions?
- Are there some programmes which are especially attractive to non-traditional students? Could pedagogical programmes represent such cases, for example?
- What are the existing non-traditional student support policies? How are they supported on the national level and on the level of specific tertiary institutions? Is this support somehow projected into the acceptance procedures? Into the financial and other support of non-traditional students?

In theoretical and empirical studies, it is appropriate to take into consideration the terminological variety and the diversity of discussions in relation to non-traditional students. Where papers are focused on a specific situation in one country, it is important to provide some national context, so that the discussion will be accessible to an international readership.

Important dates

This issue will be published in English in December, 2020. The deadline for abstracts is 29 February, 2020, and the deadline for full texts is 31 May, 2020. Both abstracts and full texts are to be sent to the e-mail address studiapaedagogica@phil.muni.cz. Articles should be written in English and they should meet the requirements mentioned in the instructions for authors on the journal's website. The articles will be submitted to a peer-review process that will allow the editors to select articles for publication. Petr Novotný (Masaryk University), Milada Rabušicová (Masaryk University), and Maria Slowey (Dublin City University) are the editors of this issue.

You can find more information at: <http://www.studiapaedagogica.cz/>.

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových knihách jsou uveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. Bulletin ČAPV je dvouměsíčník, vychází vždy na konci sudého měsíce. Informace o konferencích a nových publikacích zasílejte na: bulletin@capv.cz.

Bulletin edituje Kateřina Vlčková (KPed PdF MU). Na tvorbě bulletinu spolupracují: Jana Poláchová Vaštatková (Katedra sociologie a andragogiky FF UP), Stanislav Michek (ÚPPE PdF UHK), Martin Chvál (ÚVRV PdF UK) a Petr Novotný (ÚPV FF MU). Na přípravě podkladů pro bulletin se podílí studentka učitelství Viola Daňhelová (PdF MU), na jazykové korektuře a sazbě studentka učitelství Jana Kovaříková (PdF MU). Za stipendijní podporu děkujeme Katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.